

вията, като производително и стопанския животъ миналъ изключително въ ръцетѣ на будното и здраво българско население, което намира отличенъ поминъкъ въ главно два браша: занаятчийство и търговия.

Въ края на XVIII вѣкъ тукъ намираме силно развити еснафски сдружения, въ добре организирани руфети, въ ръцетѣ на които минава цѣлия стопански и търговски животъ на Орѣховица. Тукъ се отбелязва следните цѣвтящи тогава занятия: абаджийство, кожухарство, желѣзарство, памукчийство, коларство, саракчество, мутафчийство, свѣщаарство, сапунджийство, златарство, джелепчелийство и др.

Разположенъ срѣдъ богати и голѣми села наоколо, Орѣховица, бѣрзо започва да добива име, като оживенъ центъръ на голѣми стокови обмѣни и силно-централлизиранъ седмиченъ пазарь на едъръ добитъкъ. Неговите пазари ставатъ прочути въ цѣла Северна-България. Въ скоро време той става едно отъ най-будните, оживени и голѣми търговски гнезда въ тая областъ, — центъръ — отъ грамадно търговско, стопанско и икономическо значение и мѣсто, кѫдето балкански обмѣни редовно съвигатъ продукти съ производството отъ околните села и съ тия, отъ равнините и съ производството отъ цѣвтящите занаяти въ Орѣховица. Дѣлги кервани, въ пазарния петъченъ день, на надошли по търговия селяни съ коли и селски произведения и продукти отъ близки и далечни села, отъ Тузлука, Герлово и Балака, запълняватъ неговите малки улички — докарватъ се продукти и продаватъ въ Орѣховица за мѣстна консумация и на пристигнали търговци отъ други мѣста, а селяните закупували на едро и дребно различни стоки, които отнасяли съ себе си въ близки и далечни паланки и села.

Така бѣрже, въ търговско отношение, незабелязано се развива и издига Орѣховица; добива особено значение въ търговско отношение, за което най-много допринасятъ мѣстните условия, а най-вече предприемчивия буденъ духъ на занаятчиите и мѣстното солидно търговско съсловие, които имали всичките високи и ценни качества на добри и честни търговци и занаятчии отъ епохата ни подъ робството. Тази търговия е способствувала да се издигатъ и заздравяватъ стари и богати знатни родове, отъ които цѣли поколѣния сѫ се запазили и до денъ днешенъ. Такива стари и знатни родове преди освобождението, отъ преди вѣкъ и половина, могатъ да се изброятъ: Панайотъ х. Пенчевъ, отъ потеклото на когото е днесъ Ламби х. Пенчевъ, Йоргакеолу, който ималъ трима синове — Иоргакъ, Велизаръ и Атанасъ; Стойко Буюклията — прадѣдото на Никола Станковъ Буюклиевъ; Кирякъ Филибилията — дѣдото на днешния Стефанъ П. Пуйковъ; Симо Чорбажията; Комбоолу и др.